

BEELDVERHAAL
ANNIE VAN GEMERT

DRESSCODE

Fotografe Annie van Gemert heeft een voorliefde voor werelden die op het punt staan te verdwijnen. De voorbije vier jaar bezocht ze Belgische scholen, waar jongens en meisjes nog uniformen dragen en zich tegelijk proberen te onderscheiden.

Schooluniformen werden vroeger geassocieerd met een streng regime en discipline. Maar vandaag staan ze symbool voor eenheid tussen culturen en sociale klassen, en geven ze herkenbaarheid aan een school.

Sinds 1998 zijn bijna alle scholen overgestapt naar gemengd onderwijs. Meer dan ooit zijn leerlingen afkomstig uit verschillende lagen van de bevolking en is er een grote diversiteit aan culturele achtergronden. Door hun leerlingen een uniform te laten dragen, streven scholen naar gelijkheid, ondanks verschillen in geloofsovertuiging of afkomst.

Er worden waarden en normen mee doorgegeven, zoals respect, een verzorgd uiterlijk, soberheid en samenhang. Met een uniform voorkom je 'modeshows' en concurrentie in stijlen en trendy merkkleding.

Schooluniformen kennen een jarenlange traditie; sinds de jaren 50 en 60 zijn kleuren en ontwerpen nauwelijks veranderd. De grijze wollen rok en de groene geruite zijn nog altijd populair. Donkerblauw in combinatie met wit en grijs zijn de gangbare kleuren. Grijs-wit gestreepte jurkjes, blauw-wit geruite schorten, blauwe blazers, een rode of blauwe das, een kniebroek of matrozenpakjes voor de jongens, of een geruite overgooier met vlinderstrikje: ze behoren allemaal tot het beeld van de Vlaamse schooluniformen anno 2013.

Hoe verhoudt het dragen van een schooluniform – groepsidentiteit – zich tot het ontwikkelen van een individuele identiteit? Die vraag stond centraal in deze reeks. Ik

trachtte de spanning tussen uniformiteit en diversiteit in beeld te brengen, tussen gelijkschakeling en zich onderscheiden, tussen groep en individu.

De details bij de uniformen, zoals schoenen, sokken en laarzen, zijn modegevoelig. Op de middelbare scholen zijn de korte witte sokjes bij de meisjes veelal verdwenen. Tiernermeisjes dragen liever kniekousen of hoge laarzen, omdat die hen vrouwelijker maken. Of ze trekken de taille van de rok op. De kunst bestaat erin op subtiele wijze de regels te ontduiken, om toch iets van jezelf te kunnen laten zien. Leerlingen tasten de grenzen af binnen de voorgeschreven regels en proberen een eigen stijl te creëren. Op zoek naar identiteit.

Verschiedende scholen komen in beeld: van openbare tot internationale privéscholen, van Montessori-onderwijs tot visserijschool. Het was spannend om telkens opnieuw bij een klaslokaal aan te kloppen met de vraag of ik een foto mocht maken. Ik had het gevoel een huiskamer van een grote familie binnen te stappen – een intieme sfeer van leerlingen die dag in dag uit bij elkaar zitten.

Dit project is mede mogelijk gemaakt door Fonds Pascal Decroos voor bijzondere journalistiek. Een selectie van de reeks is van 27/9 tot en met 24/11 te zien in Museum voor Moderne Kunst Arnhem (Nederland). www.mmkarnhem.nl

Het boek 'Schooluniformen - Onderwijs in Vlaanderen' verschijnt op 1 september bij Van Halewijnck.

Lagere school
Nieuwen Bosch, Gent 2010

BEELDVERHAAL
DRESSCODE

Kleuterklas
Onze-Lieve-Vrouw-
instituut Pulhof,
Berchem 2013

Groepsportret
DY Patil
International
School,
Aartselaar 2013

Plechtige
communie
College Paters
Jozefieten,
Melle 2011

Sint-Jan
Berchmanscollege,
Antwerpen 2011

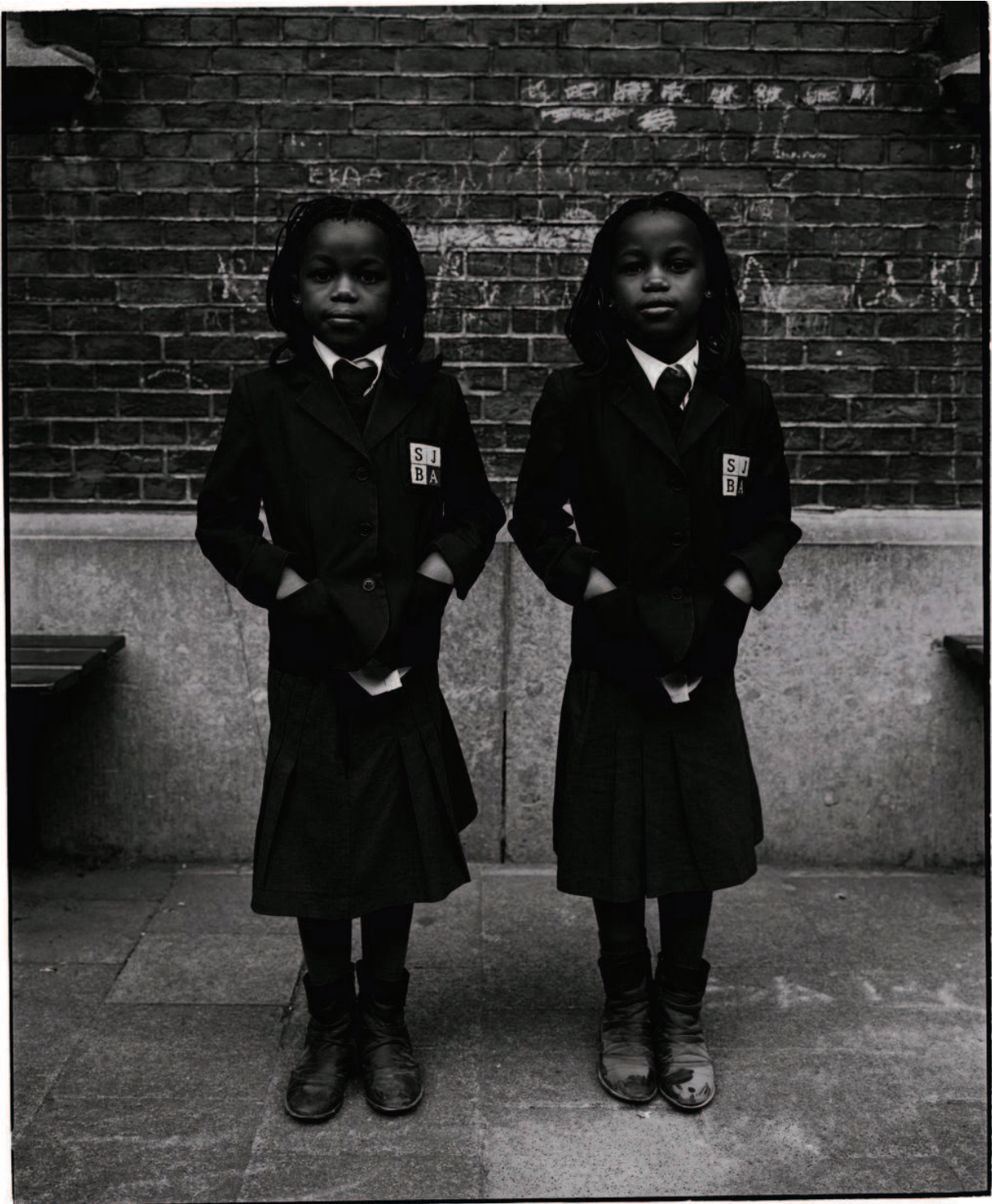
BEELDVERHAAL
DRESSCODE

Studiezaal
internaat
Nieuwen Bosch,
Gent 2012

Klasportret lagere
school Onze-Lieve-
Vrouwecollege,
Antwerpen 2011

Tweeling lagere school Sint-Jan Berchmanscollege 2011

BEELDVERHAAL
DRESSCODE

Klasportret
Abdijschool
van Zevenkerken,
Sint-Andries 2012